

Natuur rond het Markdal

info: 06-40007219

De PTT is terug

Toegegeven, eigenlijk nooit weg geweest! Dit is een beetje een flauwe titel als ik eenmaal heb uitgelegd dat ik hier met PTT niet het aloude staatsbedrijf voor de telecommunicatie bedoel, maar de Punt Transect Tellingen van Sovon. Die tellingen worden als sinds 1978 georganiseerd en zijn bedoeld om de trends van 'gewone' wintervogels bij te houden. De methodiek is simpel: op een vaste route van 20 punten determineer en tel je alle

vogels die je in exact 5 minuten waarneemt. Die tellingen worden in de periode 15 december-1 januari gedaan, dus maar één keer per jaar.

Een eenvoudige methode en een kleine inspanning (vrijwilligers?).

Ikzelf ben begonnen om aan deze tellingen mee te doen in 1997, toen ik net weer

een jaar in Breda woonde. Ik nam een al bestaande route rond Gilze over, maar zette ook een nieuwe uit, die begint in Heusdenhout (waar ik toen woonde), verder loopt door het zuiden van Breda en in 't Ginneken de Mark gaat flankeren. Daarna steekt hij de A58 onderdoor, loopt door langs de Mark tot aan Strijbeek en via de Goudbergseweg eindigt hij uiteindelijk bij het Zwarte Goor.

Ondanks dat ik een paar keer verzaakt heb, of door zware sneeuwval (zoals in 2014) werd verhinderd was

het op tweede kerstdag 2023 de 24^e keer dat ik deze route heb geïnventariseerd. Je schrikt ervan als je je ineens realiseert hoeveel tijd er alweer is verstreken sinds die eerste telling! Overigens was ik er afgelopen keer weer even benauwd voor dat ik de telling niet kon afmaken. Toen ik namelijk bij de Duivelsbrug aankwam stond daar een hek van de gemeente dat aankondigde dat vanwege het hoge water het fietspad langs het Markdal niet berijdbaar was. Daar trok ik me natuurlijk niets van aan, anarchistische vogelaar die ik ben. Dus ik reed vol vertrouwen met mijn fiets naar beneden. Ik zag wel wat water op het pad staan, maar dacht dat ik daar wel doorheen kon. Niet dus! Het water op het pad werd al snel meer dan 30 cm diep en ik moest afstappen. Om half 11 in de ochtend had ik al natte voeten.

Zonig waterrijk Markdal. Foto Leo Nagelkerke

Markdal in de sneeuw, eventjes

Toen was ik wel even blij dat het niet vroom. Sterker nog, de zon scheen en de temperatuur tikte de 10 graden aan. Ik besloot daarom maar door te gaan en zoveel mogelijk van mijn telpunten alsnog te gaan bezoeken. Dat is wonderwel gelukt, hoewel ik wel extra kilometers heb moeten afleggen, door steeds naar Ulvenhout te fietsen en dan op verschillende plekken een doorsteek naar de Mark te maken. Het tunneltje onder de A58 was niet bruikbaar (behalve als je heel lang je adem kon inhouden), maar de snelweg over gaan ging gemakkelijk en ten zuiden ervan was het fietspad geheel berijdbaar. En lekker rustig! Het water hield kennelijk toch heel wat mensen weg. En die rust vond ik wel fijn, want de toename van wandelaars en fietsers sinds het begin van mijn tellingen is behoorlijk groot. Die laatste opmerking is overigens puur op persoonlijke indrukken gebaseerd en heeft geen wetenschappelijke basis. Tegen één uur kwam ik aan bij het Zwart Goor, bij telpunt 20. Het zag er prachtig uit, eindelijk weer eens goed vol water. Op de een of andere manier zijn er wel altijd maar heel weinig vogels als ik daar ben voor de telling, maar dat is al zo sinds 1997. Op de hele telling heb ik 1450 vogels geteld, wat lager is dan het gemiddelde van 1744 (variërend van 856 – 3676). Ik heb wel 46 soorten waargenomen, wat dan weer hoger is dan het gemiddelde van 41 (34 – 48). Ik hoop dat ik volgend jaar weer de route kan tellen, het is een mooie afsluiting van het oude en een aankondiging van het nieuwe vogeljaar!

Leo Nagelkerke, West-Brabantse Vogelwerkgroep

Markandalletjes

* Steeds een ander Markdal, bijzonder hoog water, ijs in het dal, ijzige bosvennen zelfs (even) schaatsbaar! Nu krakende sneeuw. Dan dooi. Wisselende decors van een prachtig Markdal. * Ook gezien, vorige week? Dat insect op de klimop was natuurlijk geen wesp! Maar de bijzondere bij, de Klimopbij! Met dank aan Aad.

Wulp, grootste weidevogel. Foto Ria Lambregts.

* Natuur in Winterslaap.

Natuurwandeling. Merkske. Zondagmiddag. 21 jan. 14u. Klapekster, Kolonie 41. Wortel (B).

* Exoten? Probleem of leerzaam? Lezing Johan Valkenberg. Dinsdag 23 jan. 20u. De Wegwijzer. Steendropstraat 2. Breda. Natuurplein. WBr Vogelwerkgroep.

* Licht en belang duisternis. Presentatie twee experts. Groencafé 24 jan. 19u15. Aanmelden.

info@markkantbreda.nl. Veel 'verlichte ideeën'. Brandpunt. Reigerstraat 16. Breda.

* Vogelwandeling – Tuinvogeltelling. Zondagmorgen 28 jan. 10-12u. Zaartpark. Aanmelden.

Website IVN Mark&Donge.

* Veel Wulpen terug op Bleeke Heide. Reeën in Merkske. Watersnippen, Wintertalingen in Markdal. Zijn Sneeuwuil of Ijsbeer al gespot?

Joop van Riet – IVN natuurgids Mark&Donge